

DI: 226396

Stuwprogramma's Rijnkanalisatie

door Ir. L. van Bendegom
(februari 1946)

 Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat
Directie Oost-Nederland

Bibliotheek

SV BOR27 ON

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat
Directie Oost-Nederland

Postbus 9070
6800 ED Arnhem
Tel. 026 - 3688355

Bibliotheek

naam	afd.	retour	paraaf

S.V.P. TIJDIG VERLENGEN

RWS Dir. Oost-Nederland

Bibliotheeknr. SV 2027 ON

RIJKSWATERSTAAT
DIRECTIE BOVENRIVIEREN
AFDELING STUDIEDIENST.

Nota S $\frac{524}{R.K.}$ R 1.

STUWPROGRAMMA'S RIJNKANALISATIE.

Arnhem, 21 Februari 1946.

1875 Dr. [illegible]

[illegible]

Enige belangrijke eisen, die aan het stuwprogramma moeten worden gesteld zijn:

- 1e. de afvoer van de IJssel dient bij O.L.R. ten minste 240 m³/sec te bedragen. (2.70 m vaarwaterdiepte op de IJssel);
- 2e. de waterafvoer van de Waal mag, zolang de vaarwaterdiepte op de Waal minder dan omstreeks 3.20 m bedraagt, niet noemenswaard verminderen, vergeleken bij de huidige toestand;
- 3e. de toevoer van IJsselwater naar het IJsselmeer moet aan de door Zuiderzeewerken gestelde eisen voldoen;
- 4e. de toevoer van Rijnwater naar de benedenrivieren moet eveneens aan de gestelde eisen voldoen.

Aan de onder 1e vermelde eis zal slechts kunnen worden voldaan ten koste van de onder 4e vermelde eis, aangezien in dat geval de benedenrivieren omstreeks 140 m³/sec minder water ontvangen. Hoe deze korting verdeeld zou moeten worden over Merweden en Lek is een zaak, die in hoofdzaak de directie Benedenrivieren aangaat.

De vaststelling van het overige gedeelte van het stuwprogramma is een kwestie van afwegen van belangen tussen IJsselmeer en benedenrivieren.

In het oorspronkelijke normale stuwprogramma werden de belangen van het IJsselmeer het hoogst aangeslagen; daarom werd in dat stuwprogramma voorgesteld om de afvoer van de IJssel zo wel mogelijk op 350 m³/sec te brengen. Tevens werd de mogelijkheid gelaten om na droge tijden het IJsselmeer nog meer water te geven, n.l. 450 m³/sec. Dit alles ging ten laste van de benedenrivieren.

Toen bleek, dat de benedenrivieren daardoor te weinig water zouden ontvangen en de voorgestelde quanta van het IJsselmeer boven het vereiste minimum lager werd het stuwprogramma gewijzigd. (zie gewijzigd stuwprogramma in het rapport betreffende de stuwen en sluisen van de Rijnkanalisatie).

Vele varianten hiervan zijn mogelijk. Men zou de

IJsselafvoer bij waterstanden op de Waal, waarbij de vaarwaterdiepten op deze rivier groter zouden zijn dan 3.20 m, nog een weinig meer kunnen verminderen, hetgeen de benedenrivieren ten goede zou komen. Een kleine verhoging van de bodem van de IJssel zou ook nog geringe verbetering kunnen geven.

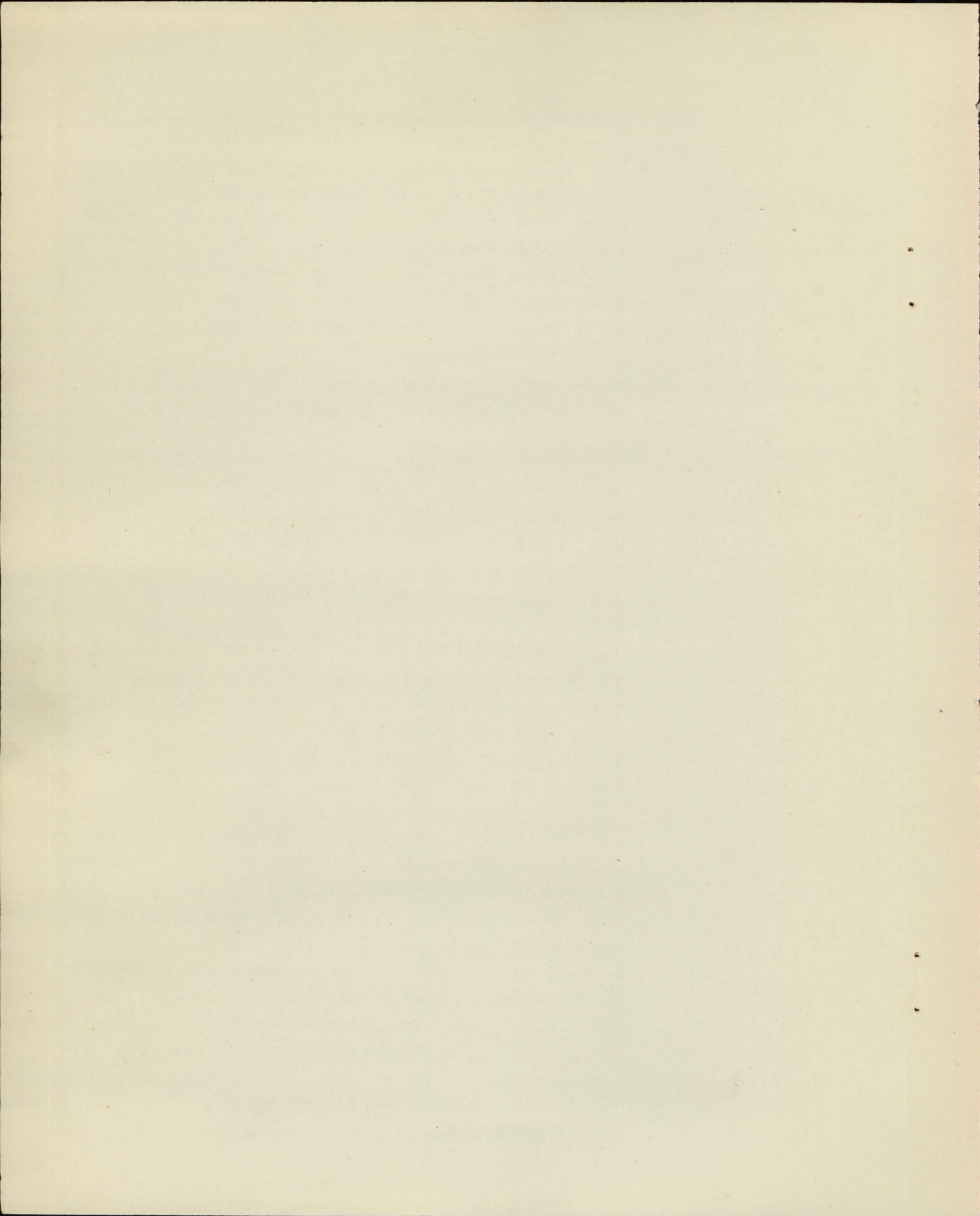
Steeds blijft de toestand echter zo, dat de benedenrivieren minder water ontvangen dan in de huidige toestand. Deze vermindering zal bij O.L.R. omstreeks 140 m³/sec bedragen; bij hogere standen zal deze vermindering een weinig groter of een weinig kleiner zijn al naar gelang het toe te passen stuwprogramma.

Zoals gezegd, is de wijze van verdeling van deze vermindering over Lek en Merwede ter beoordeling van de directie Benedenrivieren. Voor de directie Bovenrivieren is het alleen van belang, dat de Lek enig water afvoert voor doorspoeling, waarbij rekening dient te worden gehouden met aftappingen voor drinkwaterleidingen, enz.

Daarom zou het wel gewenst zijn om, bij een afvoer van de bovenstuw van bijv. 50 m³/sec nog enig water te voeren door het Betuwepand. Deze hoeveelheid zou echter zeker niet groter behoeven te zijn dan bijv. 50 m³/sec. Hierbij is er op gerekend, dat in geen geval zout water tot Krimpen zou doordringen.

Het nadeel, dat voor de benedenrivieren zou optreden, t.g.v. bovengenoemde vermindering in de aanvoer van Rijnwater zou vermoedelijk geheel worden opgeheven door de voorgenomen inpoldering van de Biesbosch en de uitvoering van het 4- of 5 eilandenplan. De mogelijkheid bestaat echter, dat geen genoegen wordt genomen met de wijze waarop deze vermindering zou geschieden. Deze zou n.l. bij lage waterstanden van de bovenrivier voor een groot deel ten laste komen van de Lek. Dit zou kunnen worden voorkomen door grotere hoeveelheden water van de Waal naar de Lek te brengen via het Betuwepand. Dit is in de verschillende stuwprogramma's nader behandeld.

Misschien zou het echter minder kostbaar zijn om

door uitbaggeren respectievelijk vernauwen van de Beneden Merwede en de Maas, respectievelijk van de Nieuwe Merwede, de afvoerdeling van het water over deze takken kunstmatig te wijzigen.

Overleg met de directie Benedenrivieren over deze punten lijkt de aangewezen weg om deze vraagstukken op te lossen.

De Ingenieur,
w.g. L. van Bendegom.

